Lieta Nr.131039216
Lietvedības Nr.104AA-0071-17/21

SPRIEDUMS
Rīgā 2017.gada 26.janvārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese S.Gļazere
tiesnese I.Arnoliņa
tiesnese I.Vīgante

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. A/, personas kods /personas kods/, apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 24.novembra spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvās nodaļas amatpersona 2016.gada 19.oktobrī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC261902 (turpmāk – protokols) par to, ka 2016.gada 19.augustā plkst.13.02 Rīgā, /pers. A/ vadīja transportlīdzekli Audi A4, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, pa Ozolciema ielu no Vienības gatves puses Valdeķu ielas virzienā atrodoties narkotisko vielu iespaidā. Protokols sastādīts pamatojoties uz Medicīniskās pārbaudes protokolu Nr.4200 "Narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes (iespaida) noteikšanai" un policijas darbinieka ziņojumu.

Protokolā norādīts, ka /pers. A/ pārkāpa Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 2.punktu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[15]panta piektajā daļā.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 24.novembra spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts LAPK 149.[15]panta piektajā daļā un viņam piemērots administratīvais arests uz desmit diennaktīm, uzlikts naudas sods 1200 *euro* apmērā, atņemtas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz četriem gadiem un aizliegts iegūt kuģu vadīšanas tiesības uz četriem gadiem.

Par tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza /pers. A/, lūdzot atcelt spriedumu un izbeigt lietu, jo tiesa lietu izskatīja neobjektīvi, neņemot vērā viņa argumentus.

Sūdzības iesniedzējs norādīja, ka ar medicīnisko pārbaudi viņam konstatēts narkotisko vielu iespaids, taču atbildība LAPK 149.[15]panta piektajā daļā paredzēta par transportlīdzekļu vadīšanu narkotisko vielu ietekmē. Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātos nav norādīts konkrētas vielas konkrēts daudzums, līdz ar to, nav iespējams sniegt objektīvo atzinumu vai ir konstatēts narkotisko vielu iespaids vai lietošanas fakts. Medicīniskās pārbaudes protokolos norādītās vielas varēja rasties no medikamentiem, kurus viņam izrakstīja ārsts. Viņš nelietoja marihuānu vairākas dienas pirms 19.augusta. Pēc pārbaudes veikšanas policijas darbinieki viņam atļāva piedalīties ceļu satiksmē. Bez tam sūdzībā norādīts uz Ministru kabineta noteikumu Nr.15 27.punkta nosacījumiem.

Izvērtējot apelācijas sūdzībā norādītos argumentus un ievērojot LAPK 289.[20]panta pirmās daļas nosacījumus, tiesas kolēģija secina, ka apelācijas sūdzības iesniegšanas kārtība ir ievērota un saskaņā ar LAPK 289.[21]panta nosacījumiem apelācijas sūdzība apgabaltiesā ir izskatāma rakstveida procesā.

M o t ī v u d a ļ a

Tiesas kolēģija, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi tiesas sprieduma pamatojumu, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka tiesas spriedums atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Tiesas kolēģija konstatē, ka tiesas spriedumā ietvertais pamatojums par administratīvā pārkāpuma pastāvēšanu un /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības ir pareizs. Tiesa pareizi, vispusīgi un pilnīgi izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Tiesas kolēģija pievienojas tiesas sniegtajai motivācijai, jo spriedumā ietvertais pamatojums ir pilnībā pietiekams, līdz ar to, izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams saskaņā ar LAPK 289.[13]panta trešo daļu.

Tiesas kolēģija, izvērtējot apelācijas sūdzības argumentus, norāda sekojošo.

Tiesas kolēģija konstatē, ka /pers. A/ apelācijas sūdzībā apšauba to, ka tiesa ir pilnīgi un objektīvi izvērtējusi visus lietas faktiskos apstākļus.

Tiesas kolēģija, pretēji apelācijas sūdzībā norādītajam, konstatē, ka tiesa izvērtēja un ņēma vērā visus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izspriešanā, tiesas pierādījumu vērtējums ir pareizs un pietiekošs, lai atzītu, ka /pers. A/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru ir saukts pie administratīvās atbildības.

Judikatūrā atzīts, ka vienīgi tiesa var noteikt, kuri pierādījumi ir nozīmīgi lietā būtisku faktu vai apstākļu noskaidrošanai. Tiesa var ņemt vērā arī, vai pierādījumi lietā ir pietiekami, kā arī, vai citi pierādījumi nav lieki un nevajadzīgi apgrūtinoši lietas izskatīšanai. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem pierādījumiem atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījums (*Augstākās tiesas 2007.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-219/2007 11.apakšpunkts*).

Tiesas kolēģija konstatē, ka LAPK 149.[15]panta piektā daļa nosaka atbildību par transportlīdzekļa vadīšanu, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē.

/pers. A/ gan apelācijas sūdzībā, gan pirmās instances tiesas sēdē apstiprināja, ka viņš protokolā norādītajā laikā un vietā vadīja transportlīdzekli, taču noliedza, ka viņš to darīja narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā.

No Medicīniskās pārbaudes protokola Nr.4200 redzams, ka ārsts deva atzinumu, ka /pers. A/ 2016.gada 19.augustā konstatēts narkotisko vielu iespaids. Savukārt no Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.6239 un Nr.7122, izriet, ka /pers. A/ urīnā atrasta tetrahidrokanabinola skābe, amfetamīns, morfīns, kodeīna "zīmes", asinīs atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi, opiātu "zīmes". Tiesas kolēģija atzīst, ka šādu vielu esamība /pers. A/ bioloģiskajās vidēs apstiprina faktu, ka viņš pārbaudes brīdī atradās narkotisko vielu iespaidā.

Narkotisko vielu iespaids medicīniskās pārbaudes protokolā tiek konstatēts, laboratoriski nosakot konkrētas narkotiskās vielas lietošanas faktu, kā arī novērtējot klīniskos simptomus (*Augstākās tiesas 2007.gada 9.marta sprieduma lietā Nr.SKA-58/2007 8.2.punkts*).

Lai atzītu, ka persona ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu – transportlīdzekļa vadīšanu, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē –, ir jākonstatē, ka persona ir atradusies šo vielu ietekmē jeb iespaidā *(Augstākās tiesas 2008.gada 15.maija spriedums lietā Nr. SKA-181)*.

Tiesas kolēģija secina, ka vārda "iespaids" lietošanai, neskatoties uz LAPK 149.[15]panta piektajā daļā paredzēto vārdu "ietekme", šajā gadījumā nav būtiska nozīme. Narkotisko vielu ietekme izpaužas vieglākā stadijā, bet iespaids - smagākā stadijā. Turklāt, /pers. A/ ir veikti gan klīniskie, gan laboratoriskie izmeklējumi un tikai no šiem abiem izmeklējumiem kopumā tika izdarīts atzinums par viņa stāvokli.

Tiesas kolēģija atzīst, ka, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības par transportlīdzekļa vadīšanu narkotisko vielu ietekmē, nav nepieciešama bioloģiskajā vidē atrasto narkotisko vielu apmēra noteikšana. Proti, atšķirībā no transportlīdzekļa vadīšanas alkohola reibuma stāvoklī, kad administratīvās atbildības smaguma pakāpe ir atkarīga no konkrētas alkohola koncentrācijas vadītāja asinīs, LAPK normas neparedz šādu administratīvās atbildības gradāciju par transportlīdzekļa vadīšanu narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē (iespaidā). Tas nozīmē, ka tiesai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu un uzliekot sodu, ir jāizvērtē, vai ir pietiekami pierādījumi, kas liecina par personas atrašanos narkotisko vielu ietekmē (iespaidā) un nav būtiski, tieši cik liela šī ietekme ir *(Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 9.septembra spriedums lietā Nr.127093408)*. Izskatāmajā lietā tiesa pamatoti konstatēja, ka /pers. A/ vadīja transportlīdzekli atrodoties narkotisko vielu ietekmē.

/pers. A/ norādīja, ka 2016.gada 19.augustā viņš lietoja ārsta nozīmētos medikamentus, kuri varēja saturēt ķīmiski toksikoloģiskās pārbaudes izmeklēšanas rezultātos konstatētās vielas.

No VAS "Paula Stradiņa Klīniskās Universitātes slimnīcas" Neatliekamās medicīnas centra izraksta no stacionārā/ambulatorā pacienta medicīniskās kartes /numurs/ izraksta redzams, ka 2016.gada 8.augustā /pers. A/ saistībā ar mugurkaulāja diska trūci rekomendēti ārstnieciskie norādījumi, kā arī medikamenti (lieta lapa 35). No ģimenes ārsta /pers. B/ izrakstiem no ambulatorās pacienta kartes redzams, ka 2016.gada 17.augustā /pers. A/ izrakstīti medikamenti, t.sk. co-codamols Nr.10 (lietas lapa 29-30).

Tomēr, ņemot vērā to, ka /pers. A/ medicīniskās pārbaudes veikšanā norādīja, ka viņš lieto *Co-Codamol*, tiesas kolēģija, iepazinās ar publiski pieejamu medikamenta lietošanas instrukciju. Medikamenta aktīvā viela ir kodeīna fosfāts un paracetamols. Atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 8.novembra noteikumiem Nr.847 "Noteikumi par Latvijā kontrolējamajām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" kodeīns pieder pie ļoti bīstamām narkotiskajām vielām, kuras atļauts izmantot medicīniskiem un zinātniskiem mērķiem – II saraksts. Minētais var būt par pamatu atzinumam, ka medikamenta lietošanas rezultātā /pers. A/ urīnā varēja atrasties kodeīna "zīmes". Ņemot vērā judikatūru, personas slimība nav šo personu vainojams stāvoklis, kas vienlaicīgi nozīmē, ka tādu medikamentu lietošana, ko persona izmanto veselības atgūšanai un kas atbilst ārsta norādījumiem vai attiecīgajā situācijā bija objektīvi nepieciešami, nevar būt atzīta kā narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu, kas ietilpst medikamenta sastāvā, lietošana *(Augstākās tiesas spriedums lietā Nr.SKA-407/2006)*.

Tomēr, tiesas kolēģija atzīst, ka minētais apstāklis nevar būt par pamatu /pers. A/ atbrīvošanai no administratīvās atbildības, jo, veicot laboratoriskos izmeklējumus, viņa bioloģiskajās vidēs konstatētas citas vielas, t.sk., arī tetrahidrokanabinola skābe, amfetamīns morfīns, hašiša (marihuānas) kanabinoīdi, kuras nesatur neviens no /pers. A/ iesniegtajos medicīniskajos dokumentos norādītajiem medikamentiem. Turklāt, arī pats /pers. A/ 2016.gada 12.septembra paskaidrojumos (lietas lapa 15) un pirmās instances tiesas sēde norādīja, ka lietoja hašišu, uzpīpēja marihuānu, ka uzpīpējis cigareti ar kaut kādu vielu (lietas lapa 38). Atbilstoši likumam "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" pielikumā (I saraksta 7.punktam) marihuāna (hašišs) klasificējama kā narkotiskā viela.

Tas, ka /pers. A/ pēc medicīniskās pārbaudes veikšanas bija atļauts piedalīties ceļu satiksmē, tiesas kolēģijas ieskatā, nedod pamatu atzīt, ka viņš neatradās narkotisko vielu ietekmē.

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu apelācijas sūdzībā norādīto, ka /pers. A/ veicot medicīnisko pārbaudi ir pārkāptas Ministru kabineta noteikumu Nr.15 normas.

Tiesas kolēģija konstatē, ka Ministru kabineta noteikumu Nr.15 "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" 27.punkts noteic, ka medicīniskās pārbaudes protokolā detalizēti apraksta rezultātus, kas iegūti, veicot šo noteikumu 13., 20. un 22.punktā minētās darbības, un apstiprina vienu no šādiem pārbaudītās personas stāvokļiem: *[..]* 27.4. ir konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids (norādot, vai iespaids konstatēts klīniski vai laboratoriskos izmeklējumos) *[..]* 27.7.ir konstatēts konkrētas vielas lietošanas fakts, bet nav konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids.

Izskatāmajā lietā /pers. A/ medicīniskā pārbaude un laboratoriskie izmeklējumi veikti saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.394 "Alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes pārbaudes kārtība". Medicīniskās pārbaudes protokola Nr.4200 32.punktā ir norādīti laboratorisko izmeklējumu rezultāti un 33.punktā dots atzinums, ka ir konstatēts narkotisko vielu iespaids. Tiesas kolēģija atzīst, ka kaut arī pašā atzinumā, kas dots medicīniskās pārbaudes protokola 33.punktā nav konkrēti norādīts vai iespaids konstatēts klīniski vai laboratoriskos izmeklējumos, tas nav atzīstams par kļūdu, jo ārsts atzinumu ir sniedzis pamatojoties uz laboratorisko izmeklējumu rezultātiem, kas ir neatņemama sastāvdaļa medicīniskās pārbaudes protokolam. Ja laboratorisko izmeklējumu nebūtu, tad ārsts norādītu, ka iespaids ir konstatēts klīniski.

Tiesas kolēģija konstatē, ka sūdzības iesniedzējs norādījis vēl argumentus, kādēļ, viņaprāt, tiesas taisītais nolēmums būtu uzskatāms par nepamatotu un atceļams. Pārējos sūdzības iesniedzēja argumentus, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas, tiesas kolēģija uzskata par nebūtiskiem un nevērtē, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu. Kā vairākkārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (sk., piem., 61.punktu 1994.gada 19.aprīļa spriedumā „*Van de Hurk v The Netherlands*" (iesnieguma Nr.16034/90)). Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (*sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu*).

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Latvijas APK 289.[12]panta otrās daļas 1.punktu, 289.[21]pantu, 289.[22]pantu, Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 24.novembra spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese S.Gļazere
Tiesnese I.Arnoliņa
Tiesnese I.Vīgante